

De Stichting Hippomobiel Erfgoed is in mei 2016 opgericht met als doelstelling het initiëren, begeleiden en/of uitvoeren van projecten rond het 'rijtuig'. Deze projecten hebben tot doel behoud van, toegankelijk maken van en het creëren van maatschappelijk draagvlak voor het hippomobiel erfgoed in brede zin.

De stichting verspreidt veel online kennis. Dit doet de stichting via de website hippomobielerfgoed.nl en via sociale-mediakanalen, waaronder facebook. De website is volgens Google de nummer 1 bron op het gebied van informatie over rijtuigen, stalhouderijen en de paardengeschiedenis van Nederland.

De restauratieprojecten die de stichting heeft opgestart verlopen volgens een gelijk principe: de stichting verbindt de erfgoedhouder en de locatie waar objecten het beste op hun plaats zijn om hun 'verhaal' te vertellen. Vervolgens helpt de stichting met het vinden van de geldelijke middelen, neemt de vaktechnische begeleiding op zich van een eventuele restauratie, bemiddelt bij bruikleenovereenkomsten, ziet toe op naleving van afspraken tussen bruikleengever en -nemer, koppelt projecten waar mogelijk en verzorgt een deel van de communicatie: kennisoverdracht naar vrijwilligers, gidsen, opstellen persberichten, gebruikmaken van eigen kanalen. Zo levert de stichting een projectleider, een communicatiedeskundige en stimuleert/selecteert de gespecialiseerde ambachtsbedrijven die de restauraties uitvoeren. De stichting vormt een belangrijke brug tussen Museum Nienoord in Leek en de Stichting Paard & Karos, als resp. bruikleennemer en bruikleengever van de nationale rijtuigen- en sledencollectie. En de stichting heeft in 2020 een dialoog tot stand gebracht tussen 'Leek' en het Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem teneinde het verzamelbeleid opnieuw op elkaar af te stemmen en kennis te gaan delen.

De stichting heeft in de afgelopen zeven jaar geïnitieerd, begeleid en mede-uitgevoerd:

2017 Museum Van Loon

Project afgerond voor Museum van Loon in Amsterdam, waarvoor de break, slede en tot slot de galaberline van Jonkheer van Loon geconserveerd en toonbaar zijn gemaakt. Als laatste is de berline in nieuwe riemen gehangen. De voertuigen, tuigen en livreeën zijn in wisselexpositie te zien aan de Keizersgracht. In plaats van een 'lege ruimte' zonder verhaal is het koetshuis opnieuw een sprekend onderdeel van het complex herenhuis-tuin-koetshuis.

2017 Kasteel Twickel

Op initiatief van St.Hipp.Erfg. is door Museum van Loon een 'berline-project' aangejaagd, met als resultaat een publicatie van drs. Willen te Slaa ('De Gala-berline in Nederland'), een symposium op Paleis het Loo, de expositie van een galaberline van het Koninklijk Staldepartement in het rijtuigmuseum te Leek. Bij de directe uitvoering heeft de St.Hipp.Erfg. met name de restauratie begeleid van de galaberline van Van Heeckeren van Wassenaer ten behoeve van kasteel Twickel in Delden. Daar is het rijtuig op gezette tijden te zien voor het publiek.

2017-2018 Kasteel Duivenvoorde

De parkrijtuigen van Kasteel Duivenvoorde bij Voorschoten speelden een specifieke rol bij de opvoeding van de adellijke kinderen vroeger, bij de aanleg van het park is bewust rekening gehouden met de afmetingen van die rijtuigjes. Uit het depot van het Nationaal Rijtuigmuseum in

Leek zijn de panier, ezelwagen en bokkenkar van Duivenvoorde gehaald, geconserveerd en teruggebracht naar hun oorspronkelijke koetshuis. Dit project is afgesloten met een feestelijk Parkrijtuigendag op 19 augustus 2018. Onder grote belangstelling van jong en oud reden de gerestaureerde rijtuigen door het park en langs het fraaie kasteel. Ook waren er demonstratie van o.a. Welsh pony en de Nederlandse Landgeit. De rijtuigen zijn er sindsdien permanent te zien, dankzij een glazen wand in de deuren van het koetshuis.

2018 – opzetten commissie

In 2018 heeft de stichting een wetenschappelijke begeleidingscommissie gevormd door professor dr. T.M. Eliëns (hoofd collecties bij het Gemeentemuseum Den Haag en hoogleraar Industriële Vormgeving aan de Universiteit Leiden), kunsthistoricus drs. W.A. te Slaa (directeur Slot Zuylen) en textielconservator mevrouw J. Verdegaal-Hoefhamer.

2019 EK Eventing Kasteel Maarsbergen

Voor het paardensportevenement EK Eventing op Maarsbergen heeft de stichting de rijtuigen van het kasteel als volledig ensemble, tijdens de openingsceremonie, in vol ornaat getoond aan het vele duizendkoppige publiek.

2018-2020 Kasteel de Haar

Met de conservering van vier rijtuigen (Calèche, Grand Duc, Break en Napoleon Phaeton) uit het depot Nationaal Rijtuigmuseum ten behoeve van een opstelling op Kasteel de Haar heeft de stichting een groot project begeleidt en mede-uitgevoerd. Terwijl één rijtuig al staat opgesteld in het entreegebouw, wordt in het stallencomplex van De Haar gewerkt aan een expositieruimte voor meerdere rijtuigen die in wisselexposities met Leek worden getoond. Nog te realiseren is een grote publiekspresentatie.

2020-2021 Kasteel Middachten

Met de landauer die uit Leek in bruikleen retour komt, krijgt Kasteel Middachten er een topstuk bij om het koetshuis een grotere rol te laten spelen in het totaal van de buitenplaats. Maar eerst vindt nu een conservering plaats met de mogelijk tot incidenteel gebruik. Om het beeld compleet te maken en het ambacht te bewaren vindt ook restauratie van de tuigen plaats bij een klassieke tuigenmakerij in Zevenhuizen.

2021 Slot Zuylen

Een unieke phaeton en de Dianaslede van Slot Zuylen worden uit de kelder gehaald voor restauratie, en om te herplaatsen in het originele koetshuis – tot nu toe alleen nog in gebruik voor de horeca. In oktober worden vier rijtuigen van Kasteel de Haar aangespannen voor het publiek gepresenteerd. Op initiatief van de stichting.

2022 Koetshuizenonderzoek

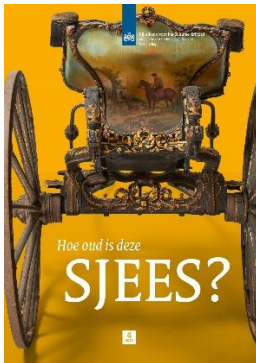
Aftrap van het landelijke onderzoek naar het koetshuis als erfgoed. Een gezamenlijk initiatief van Stichting Hippomobiel Erfgoed en de Nederlandse Kastelenstichting. De restauratie van de phaeton en Dianaslede van Slot Zuylen is volbracht en op het Utrechtse slot vindt een presentatie plaats voor media en publiek. Voor Kasteel de Haar gaat een vijfde monumentaal rijtuig (de landauer) naar het restauratiecentrum, een van de meest lastige projecten vanwege de slechte staat van het rijtuig.

In december neemt de stichting het initiatief en levert een financiële bijdrage voor de aankoop door het Nationaal Rijtuigmuseum van drie belangrijke rijtuigjes: de droshky (gebr. Mijnhardt, Arnhem) van Kasteel Heeze, en twee ezelwagens (Donderwinkel, Doesburg / stoomrijtuigfabriek Oostwoud). De drie waren in de handel terechtgekomen, maar van significant belang voor de Nederlandse rijtuiggeschiedenis.

2023 Coverstory sjees

De landauer van Kasteel de Haar is opnieuw toonbaar en geconserveerd, waarmee dit vijfde rijtuig terug kan naar het stallencomplex in Haarzuilen. De rijtuigen komen er bij toerbeurten te staan, wisselend met het depot in Leek, omdat de mogelijkheid tot exposeren voorsnog beperkt blijft. Voor Middachten wordt ondertussen een nieuw project opgepakt: het onderstel van een coupé is verroest en afgebladderd, om het toonbaar te maken gaat dit rijtuig nu naar restaurator Stolk. En er wordt een ezelwagentje ontdekt in een schuur van Kasteel de Haar: Claas Conijn, vindt het als projectleider te mooi om geen aandacht aan te schenken. Opnieuw een klein restauratieproject waar hij de handen voor op elkaar krijgt. De stichting initieert en neemt deel aan een onderzoek naar de herkomst van een sjees, nu in de collectie van het Nederlands Openluchtmuseum. Het is bijzonder dat een dergelijk wetenschappelijk onderzoek naar hippomobiel erfgoed plaatsvindt, en wordt de coverstory van het tijdschrift van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

2024 In Volle Vaart!

Nu de coupé, in navolging van de landauer en de tuigen, toonbaar is gemaakt, vindt op Kasteel Middachten een presentatie plaats voor de pers. De hiermee geopende expositie 'In Volle Vaart!', waarvoor stallen, tuigenkamer en koetshuis van het kasteel in oude staat zijn ingericht, het haalt dagblad De Telegraaf. Ook regelt de stichting, zoals dit ook bij eerdere presentaties gebeurde, een fotograaf en een filmploeg voor de communicatie op social media, in nieuwsbrieven en persberichten. Eind 2024 is naar verwachting de afronding van het koetshuizenonderzoek, met het verschijnen van het boek 'Koetshuizen, op buitenplaatsen en kastelen in Nederland'.

Stichting Hippomobiel Erfgoed

Diligencelaan 2

9351 PS Leek

info@hippomobielerfgoed.nl

www.hippomobielerfgoed.nl